

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 357/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon väzby a ústave na výkon trestu odňatia slobody, Floriánska 18, Košice, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marián Jusko, s.r.o., Račí potok 2385/3, Košice, proti uzneseniu Mestského súdu Košice č. k. K2-6T/18/2022-494 zo 6. februára 2024 a uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Tos/16/2024-538 z 22. februára 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu a uznesením krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenia zrušil a prikázal krajskému súdu prepustiť ho z väzby na slobodu. Súčasne žiada priznať mu finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice ČVS: ORP-2691/1-VYS-KE-2017 z 26. februára 2018 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona. Uznesením ČVS: ORP-2568/1-VYS-KE-2017 z 27. februára 2018 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie aj pre trestný čin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona s poukazom na § 139

ods. 1 písm. e) Trestného zákona. Pre uvádzané trestné činy prokurátor podal 5. apríla 2022 na sťažovateľa obžalobu.

3. Napadnutým uznesením mestského súdu bol sťažovateľ podľa § 73 ods. 6 Trestného poriadku vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Mestský súd súčasne s poukazom na § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola uznesením krajského súdu z dôvodu podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Napadnuté uznesenia sú odôvodnené nedostatočne. Krajský súd konkrétne nezdôvodnil potrebu väzobného stíhania sťažovateľa, teda nevyvrátil, alebo nepotvrdil sťažovateľom tvrdené konkrétne skutočnosti. V danom prípade došlo k vydaniu vzorového rozhodnutia, ktoré je používané v desiatkach iných prípadov.

5. Dôvodom vzatia sťažovateľa do väzby bola skutočnosť, že sťažovateľ sa vyhýbal trestnému konaniu, pretože nepreberal poštu a neoznámil zmenu adresy. Všeobecné súdy však v tejto súvislosti nevzali do úvahy viaceré skutočnosti. V čase vznesenia obvinenia bol sťažovateľ mladistvý a počas prípravného konania spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní. Hlavného pojednávania sa 10. októbra 2023 nezúčastnil preto, lebo naň nebol predvolaný a nebola mu doručená obžaloba. V tom čase sa nachádzal v Belgicku, kde si založil rodinu a riadne pracuje.

6. Sťažovateľ sa domnieval, že trestné konanie vedené proti jeho osobe je ukončené, a o tom, že je v pátraní, sa dozvedel na sociálnej sieti. Následne prišiel na územie Slovenskej republiky, kde bol zatknutý. Po vykonaní trestu v inom trestnom konaní bol povinný zúčastňovať sa ambulantnej psychiatrickej liečby, pričom s lekárkou bol v kontakte. O tom mal mestský súd vedomosť. Aj matka sťažovateľa vedela, kde sa sťažovateľ nachádza. V danom prípade došlo k porušeniu práva na obhajobu. Po rozhodnutí mestského súdu vo veci sťažovateľ doručil súdu súhlas s konaním v neprítomnosti, v dôsledku čoho zanikol dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Nesúhlasí so záverom mestského súdu, že účasť obhajcu na jeho výsluchu pred rozhodnutím o väzbe sa nepodarilo zabezpečiť.

7. Sťažovateľ uzatvára, že všeobecné súdy sa nezaoberali dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech, čo je príčinou, pre ktorú sú odôvodnenia napadnutých uznesení len formálne. Väzbu sťažovateľa bolo možné nahradiť miernejším opatrením, čím by umenšil zásah do jeho základných práv a slobôd.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom

súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K uzneseniu mestského súdu:

9. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (m. m. napr. III. ÚS 76/2022, III. ÚS 412/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 390/2023). Ústavný súd preto uvádza, že nemá právomoc preskúmať uznesenie mestského súdu, keďže ho už preskúmal na základe sťažnosti krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľa (m. m. napr. II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 272/2018, III. ÚS 175/2018, IV. ÚS 507/2020). Z uvedeného dôvodu ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

IV.2. K uzneseniu krajského súdu:

10. Pozornosti ústavného súdu neuniklo, že sťažovateľ podal proti uzneseniu mestského súdu ústne do zápisnice sťažnosť, ktorú, zastúpený obhajcom (pozn.), písomne neodôvodnil. Ako vyplýva zo s. 2 uznesenia krajského súdu, krajský súd na podklade sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov uznesenia mestského súdu, ako aj im predchádzajúce konanie. Ústavný súd teda konštatuje, že krajský súd korektne aplikoval obmedzený revízny princíp normatívne objektivizovaný v § 192 ods. 1 Trestného poriadku, v zmysle ktorého nadriadený orgán preskúma na základe sťažnosti jednak výroky napadnutého uznesenia, a to zo všetkých hľadísk bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia (opäť bez ohľadu na to, či sú v sťažnosti konkretizované, alebo nie; m. m. napr. I. ÚS 74/2020, I. ÚS 405/2020, I. ÚS 583/2020). Následne na základe takto učeného prieskumu s čiastočným odkazom na uznesenie mestského súdu, ktorého odôvodnenie tvorí z hľadiska predmetu jeden celok s odôvodnením uznesenia krajského súdu (m. m. napr. III. ÚS 435/2023), krajský súd dospel s poukazom na § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku k záveru o potrebe zamietnutia sťažnosti sťažovateľa.

11. Ústavný súd sa v nadväznosti na uvedené nestotožňuje s námietkou, podľa ktorej krajský súd „*nevykonal zdôvodnenie konkrétneho prípadu, a teda v tomto prípade nedošlo k vyvráteniu alebo potvrdeniu sťažovateľom tvrdených konkrétnych skutočností*“. Rovnako tak sa nemohol zaoberať ani výpočtom skutočností recipovaných do bodov 5 až 7 odôvodnenia tohto uznesenia, ktoré krajský súd podľa sťažovateľa „*odignoroval*“. Ak sťažovateľ podal proti uzneseniu mestského súdu neodôvodnenú sťažnosť, nemožno krajskému súdu pričítať na ťarchu, že určitým spôsobom nereagoval na v sťažnostnom konaní nevyriešené argumentačné línie, ktoré sťažovateľ formuluje po prvýkrát v ústavnej sťažnosti. Aj keď sa v trestnom konaní o sťažnosti vykonáva (v zásade) univerzálny prieskum napadnutého výroku uznesenia a jemu predchádzajúceho konania *ex offi* (§ 192 ods. 1 Trestného poriadku), pre priznanie procesného úspechu ústavnej sťažnosti ako osobitného prostriedku na ochranu základných práv a slobôd je nevyhnutné každú jej námietku vyčerpať už v skoršom konaní (v okolnostiach aktuálneho prípadu pred krajským súdom), ak je také jej uplatnenie procesne možné (m. m. IV. ÚS 313/2021). Inak povedané, úlohou sťažnostného orgánu aj napriek obsahovému posolstvu vtelenému do § 192 ods. 1 Trestného poriadku nie je

nahrádzať aktivitu sťažovateľa smerujúcu k ochrane jeho základných práv a slobôd v procesných súradniciach trestného konania. Sankciou za poukazovanú pasivitu, ktorá sa v konkrétnych súvislostiach objektivizuje v absencii vyčerpania námietok v sťažnostnom konaní, je s poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 313/2021) odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti ako neprípustnej.

12. Osobitne, pokiaľ ide o námietku porušenia základných práv garantovaných v čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ústavný súd dodáva, že porušenie predmetných ustanovení v rámci konania o väzbe nemôže nastať, keďže túto oblasť ochrany základných práv upravuje čl. 17 ústavy (m. m. napr. I. ÚS 200/06, II. ÚS 31/2021, III. ÚS 277/07). Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy sa týkajú časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby (m. m. napr. II. ÚS 250/2023, III. ÚS 714/2017). Ak ide o práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) a d) dohovoru, tak tieto treba nepochybné považovať aj za súčasť konania o väzbe. Pri väzobných konaniach však ústavný súd vníma tieto práva ako súčasť práva podľa čl. 5 dohovoru a v prípade zistenia ich porušenia vyriekne porušenie čl. 5 dohovoru (m. m. napr. I. ÚS 377/2022).

13. Vychádzajúc z uvedeného so zreteľom na skutočnosť, že sťažovateľ nevyčerpal námietky objektivizované v ústavnej sťažnosti v konaní o sťažnosti pred krajským súdom, hoci pre ich uplatnenie neexistovala procesná prekážka, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu ako neprípustnú a z tohto dôvodu ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojitosti s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2024

Robert Šorl
predseda senátu